

193. Staatloosheid en het belang van het kind¹

MR. MACHTELD VAN WERVEN EN MR. MIEKE VAN WIJK

Het vaststellen van staatloosheid is op dit moment nauwelijks mogelijk vanwege het ontbreken van een vaststellingsprocedure. Staatlozen worden daarom geregistreerd als 'nationaliteit onbekend' in de BRP omdat ze niet kunnen aantonen dat ze staatloos zijn. De gemeente kan gevraagd worden de registratie 'nationaliteit onbekend' te wijzigen naar 'staatloos', maar dit is vanwege de bewijslast vaak een onneembare drempel. In de casus van de minderjarige Naima heeft een gemeente wél de registratie 'nationaliteit onbekend' gewijzigd naar 'staatloos'. De casus en de betreffende regelgeving worden beschreven.

Het vaststellen van staatloosheid is op dit moment nauwelijks mogelijk vanwege het ontbreken van een adequate vaststellingsprocedure. Op dit moment worden staatlozen geregistreerd met 'nationaliteit onbekend' in de Basisregistratie Personen, omdat zij doorgaans niet beschikken over de juiste documentatie om aan te tonen dat ze staatloos zijn. Dit heeft tot gevolg dat ze geen aanspraak kunnen maken op de rechten en de bescherming die verdragen aan staatlozen bieden. Hoewel het mogelijk is om een gemeente te verzoeken om de registratie 'nationaliteit onbekend' te wijzigen naar 'staatloos' is dit voor staatlozen vanwege de bewijslast vaak een onneembare drempel. Een uitzondering is de casus van de minderjarige Naima.² Voor haar heeft een gemeente wél de registratie 'nationaliteit onbekend' gewijzigd naar 'staatloos'. In deze zaak gaven de belangen van Naima en haar specifieke omstandigheden de doorslag. Het positieve gevolg hiervan is dat Naima nu de Nederlandse nationaliteit heeft en een achternaam. Machteld van Werven en Mieke van Wijk bespreken in dit artikel de casus van de minderjarige Naima. Daarbij gaan zij in op het juridisch kader van staatloosheid en de Nederlandse regelgeving. Daarna analyseren zij de werkwijze van de gemeente in de zaak van Naima waarbij zij het belang van het kind en het recht op een nationaliteit centraal stellen. Ze sluiten af met een bespreking van de mogelijkheden die een gemeente heeft om hierin te voorzien.

Feiten³

De minderjarige Naima is tien jaar geleden geboren in Nederland. De vader van Naima is niet bekend. De moeder van Naima heeft vermoedelijk de Somalische nationaliteit. Zij staat echter in de Basisregistratie Personen (BRP) geregistreerd met 'nationaliteit onbekend', omdat documenten uit Somalië niet worden erkend door Nederland. Om die reden is ook Naima geregistreerd in de BRP met 'nationaliteit onbekend'.

Naima verblijft sinds haar tweede levensjaar in een pleeggezin. In eerste instantie op basis van een ondertoezichtstelling en machtiging tot uithuisplaatsing. Na enkele jaren is het gezag van de moeder beëindigd omdat er geen perspectief meer was op een terugplaatsing bij de moeder. Een gecertificeerde instelling is sindsdien met de voogdij over Naima belast. Naima ontwikkelt zich positief in het pleeggezin en een overdracht van de voogdij naar het pleeggezin lijkt op zijn plaats.

Er zijn echter nog wel enige juridische hobbels te nemen. Naima verblijft weliswaar legaal in Nederland op basis van een verblijfsvergunning, maar ze heeft geen nationaliteit. Bovendien is er geen achternaam vastgesteld. Zowel de gecertificeerde instelling als de pleegouders willen dat deze problemen worden opgelost voordat een voogdijoverdracht ten gunste van de pleegouders plaatsvindt.

Daarom heeft de gecertificeerde instelling de betreffende gemeente verzocht om met toepassing van de Somalische nationaliteitswetgeving de registratie van Naima in de BRP te wijzigen van 'nationaliteit onbekend' naar 'staatloos'. Immers, ten tijde van de geboorte van Naima was alleen de moeder bekend. Dit betekent dat Naima voor het verkrijgen van een nationaliteit afhankelijk is van de moeder. In

1 Een aangepaste versie van dit artikel zal in het tijdschrift *Asiel- en Migrantenrecht* worden gepubliceerd en een verkorte versie in *Burgerzaken & Recht*, het vakblad van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB). Beide artikelen zullen in december 2017 worden gepubliceerd.

2 Uit privacy-overwegingen en omwille van de leesbaarheid van het artikel hebben de auteurs gekozen voor een fictieve naam.

3 De feiten zijn uit privacy-overwegingen voor de minderjarige enigszins aangepast. Nadere informatie kan desgewenst nagevraagd worden bij de auteurs.

Somalië kan de (ongehuwde) moeder haar nationaliteit echter niet doorgeven.⁴

Mede gelet op artikel 3 IVRK dient de gemeente zo snel als mogelijk vast te stellen of het kind staatloos is

Wanneer Naima geregistreerd wordt als staatloos, kan zij via de optieregeling het Nederlanderschap verkrijgen en wordt haar staatloosheid opgeheven.⁵ Bijkomend voordeel is dat in het kader van de optieregeling een achternaam voor Naima kan worden vastgesteld.

Internationaal kader staatloosheid

Er bestaan verschillende verdragen en richtsnoeren om staatloosheid te voorkomen en om staatlozen te beschermen.⁶ Nederland heeft de twee Staatloosheidsverdragen van de Verenigde Naties, namelijk het Verdrag betreffende de status van Staatlozen (1954) en het Verdrag tot beperking van Staatloosheid (1961), geratificeerd.⁷ Het Verdrag van 1954 heeft tot doel om de status van staatlozen te reguleren en te verbeteren.⁸ Het Verdrag van 1961 ziet specifiek op het voorkomen van staatloosheid.⁹ Beide verdragen impliceren een vaststelling van staatloosheid, want zonder die vaststelling is het onmogelijk om aanspraak te maken op de bescherming en de rechten die voortvloeien uit beide verdragen.¹⁰ Op de vraag *hoe* een dergelijke vaststellingsprocedure dient te worden ingericht, geven beide verdragen geen antwoord. Deze verdragen dienen echter geïnterpreteerd te worden aan de hand van internationale mensenrechtenverdragen, zoals het Internationaal Verdrag inzake Burger- en Politieke rechten uit 1966 (IVBPR) en het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind uit 1989 (IVRK).¹¹ Dit betekent concreet dat op staten de verplichting rust om staatloosheid bij geboorte te voorkomen door

aan een kind *zo snel mogelijk* na de geboorte een nationaliteit te verlenen.¹² Het uitgangspunt dat de belangen van het kind een eerste overweging behoren te zijn, moet hierbij in acht worden genomen.¹³

De Raad van Europa heeft het recht op een nationaliteit en de doelstelling om staatloosheid te vermijden in 1997 vastgelegd in het Europees Verdrag inzake Nationaliteit (EVN).¹⁴ De aanbevelingen uit 1999 en 2009, afkomstig van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, vormen een belangrijk richtsnoer bij de uitleg en toepassing van het EVN.¹⁵ Aanbeveling I.8 is in het bijzonder van belang voor de registratie 'nationaliteit onbekend' in de BRP. In die Aanbeveling wordt namelijk overwogen dat het registreren van kinderen van onbekende nationaliteit slechts voor een zo kort mogelijke periode is toegestaan.¹⁶

Registratie van staatloosheid in de BRP

In Nederland ontbreekt nog een procedure waarin staatloosheid kan worden vastgesteld.¹⁷ Staatloosheid kan op dit moment wel worden geregistreerd, namelijk in de BRP, maar dit gebeurt alleen als de staatloosheid reeds vaststaat. Aangezien de registratie van staatloosheid in de BRP geen beoordeling van staatloosheid omvat, kan die registratie niet als een vaststellingsprocedure worden beschouwd.¹⁸ Vanwege het belang om als staatloos te kunnen worden erkend,¹⁹ heeft het kabinet Rutte II het conceptwetsvoorstel voor een Rijkswet vaststellingsprocedure staatloosheid gepubliceerd.²⁰ Het wetsvoorstel is begin 2017 aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Overigens is het de vraag of het wetsvoorstel in de huidige vorm een afdoende verankering van de bovengenoemde verdragen vormt.²¹ Vooralsnog zullen minderjarigen tot de implementatie van het wetsvoorstel voor de vaststelling van hun staatloosheid afhankelijk zijn van de registratie in de BRP.

4 <http://citizenshiprightsfrica.org/wp-content/uploads/1962/12/Somalia-Citizenship-Law-1962-full.pdf>. Zie ook ACVZ, *Geen land te bekennen; een advies over de verdragsrechtelijke bescherming van staatlozen in Nederland*, december 2013, p. 29 en 34 t/m 37.

5 Op grond van artikel 6 lid 1 onder b van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN).

6 In deze bijdrage zullen niet alle relevante verdragen en instrumenten aan bod komen. Zie voor een volledig overzicht en een uitgebreide bespreking van het internationaal juridisch kader het rapport van de ACVZ, *Geen land te bekennen; een advies over de verdragsrechtelijke bescherming van staatlozen in Nederland*, december 2013, p. 43-49.

7 *Trb.* 1957, 22 en *Trb.* 1967, 124.

8 UNHCR, *Information and accession package: the 1954 Convention relating to the status of stateless persons and the 1961 Convention on the reduction of statelessness*, Genève: Januari 1999, p. 10.

9 UNHCR, *1961 Convention on the Reduction of Statelessness*, 1961.

10 Zie o.a. UNHCR, *Nationality and Statelessness: A Handbook for Parliamentarians*, 2nd edition 2014.

11 UNHCR, *Guidelines on statelessness No.4: Ensuring every child's right to acquire a nationality through articles 1-4 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness*, december 2012. Zie ook UNHCR, *Nationality and Statelessness: A Handbook for Parliamentarians*, 2nd edition 2014.

12 Artikel 7 IVRK en artikel 24 IVBPR. Zie ook VN-Mensenrechtencomité, General Comment No. 17: Article 24 (Rights of the Child), 7 april 1989, para. 8.

13 Artikel 3 lid 1 IVRK.

14 *Trb.* 1998, 149 (Nederlandse versie).

15 Aanbeveling R 99 (18) van het Comité van Ministers; Aanbeveling 2009/13 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, 19 december 2009.

16 Aanbeveling 2009/13 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa, 19 december 2009.

17 ABRvS, 21 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1786, r.o. 4.4, ABRvS, 30 november 2016, 201506952/1/A3 en ABRvS 2 november 2016, 201602238/1/V6.

18 ACVZ, *Geen land te bekennen; een advies over de verdragsrechtelijke bescherming van staatlozen in Nederland*, december 2013, p. 71-73. Zie voor de eerste reactie van het kabinet op het advies van de ACVZ inzake staatloosheid: *Kamerstukken II* 2013/14, 19 637, nr. 1889.

19 Eerste reactie van het kabinet op het advies van de ACVZ inzake staatloosheid, *Kamerstukken II* 2013/14, 19 637, nr. 1889.

20 Concept regeling en memorie van toelichting zijn beschikbaar via www.internetconsultatie.nl/staatloosheid. Zie voor een bespreking van dit voorstel Karel Hendriks, Jelle Klaas en Marlotte van Dael, 'Gebrekking wetsvoorstel vaststellingsprocedure voor staatlozen: Juridische spoken verdwijnen nog niet', *A&MR* 2017, nr. 2, p. 75-81.

21 Zie over dit voorstel Karel Hendriks, Jelle Klaas en Marlotte van Dael, 'Gebrekking wetsvoorstel vaststellingsprocedure voor staatlozen: Juridische spoken verdwijnen nog niet', *A&MR* 2017, nr. 2, p. 75-81.

De Wet BRP biedt gemeenten twee mogelijkheden om iemand als staatloos te registreren. In de eerste plaats is in artikel 2.15 Wet BRP bepaald dat een vreemde nationaliteit op basis van brondocumenten dan wel met toepassing van het betreffende nationaliteitsrecht wordt ingeschreven in de BRP. Hoewel dit artikel niet expliciet stelt dat het ontbreken van een nationaliteit eveneens met brondocumenten dient te worden onderbouwd,²² hanteren gemeenten voor de registratie van staatloosheid in de BRP dezelfde bewijslast als voor het inschrijven van een vreemde nationaliteit. Deze handelwijze volgt niet noodzakelijk uit de Wet BRP, maar kan worden opgemaakt uit adviezen van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB).²³ Voor veel staatlozen vormt dit een onneembare drempel, aangezien van hen verlangd wordt om de afwezigheid van een nationaliteit aan te tonen aan de hand van brondocumenten die juist bedoeld zijn om de aanwezigheid van een nationaliteit aan te tonen.²⁴ Bovendien is in de Handleiding Uitvoeringsprocedures (verder: de HUP) bepaald dat registratie van een vreemde nationaliteit aan de hand van het betreffende nationaliteitsrecht alleen mogelijk is wanneer er een aanknopingspunt is. Dat wil zeggen dat de nationaliteit van de ouders dient vast te staan alvorens beoordeeld kan worden of het kind volgens het betreffende nationaliteitsrecht van rechtswege de nationaliteit van de ouders heeft.²⁵

In tegenstelling tot de bestaande praktijk heeft de betreffende gemeente het belang van het kind daadwerkelijk als uitgangspunt genomen

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) heeft de huidige praktijk voor de inschrijving van staatloosheid in de BRP bevestigd. Volgens de Afdeling kan een persoon niet worden geregistreerd als staatloos als er geen documenten overgelegd kunnen worden waaruit kan worden afgeleid dat de persoon staatloos is. Dit oordeel vloeit voort uit het feit dat de gebruikers van de gegevens in de BRP erop moeten kunnen vertrouwen dat deze in beginsel juist zijn.²⁶

In de tweede plaats kan de gemeente gegevens over iemands nationaliteit ontleen aan een zogenaamde mededeling conform artikel 2.17 Wet BRP. De gemeente kan op basis

van dit artikel de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) verzoeken om gegevens met betrekking tot de geboortedatum en nationaliteit. Wanneer de IND in het kader van de toelating van een vreemdeling heeft vastgesteld dat die persoon als staatloos moet worden aangemerkt, dan kan de gemeente deze vaststelling overnemen. Bij de totstandkoming van de Wet BRP is erkend dat het voor zowel de vreemdeling als voor overheidsorganen die gebruik maken van de gegevens uit de BRP belastend is als de geboortedatum en de nationaliteit van de vreemdeling als onbekend staan geregistreerd.²⁷ Om die reden is voor de inschrijving van vreemdelingen in de BRP in artikel 2.17 Wet BRP voor die gegevens een soepeler regeling geboden ten opzichte van de Wet gba.²⁸ In de praktijk blijkt de IND echter terughoudend te zijn met het verstrekken van een mededeling conform artikel 2.17 met daarin de vermelding staatloosheid. Dit gebeurt sinds 1 september 2015 alleen nog in evidente gevallen. De vraag of sprake is van staatloosheid wordt namelijk niet zelfstandig beoordeeld binnen de procedure. Bovendien blijkt de door de IND geregistreerde staatloosheid niet in alle gevallen de gewenste mate van betrouwbaarheid te hebben.²⁹

Hoe is in deze casus door de gemeente gehandeld?

Naar aanleiding van het verzoek tot wijziging van de registratie 'nationaliteit onbekend' van Naima naar 'staatloos' heeft de afdeling Burgerzaken van de gemeente (hierna: de afdeling Burgerzaken)³⁰ het Adviesbureau van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) om advies gevraagd. Door het adviesbureau werd aangegeven dat de moeder van Naima ten tijde van de geboorte van Naima en ook daarna geregistreerd stond met 'nationaliteit onbekend'. Nu de Somalische nationaliteit van de moeder niet is vastgesteld, mede omdat stukken uit Somalië niet worden erkend,³¹ kan evenmin de staatloosheid van Naima worden vastgesteld.

De afdeling Burgerzaken heeft tevens de IND verzocht om een mededeling conform artikel 2.17 Wet BRP. De IND heeft de afdeling Burgerzaken vervolgens laten weten dat de nationaliteit van Naima is vastgesteld als onbekend.

De afdeling Burgerzaken heeft vervolgens geconcludeerd dat het niet mogelijk is om staatloosheid bij Naima vast te stellen. In het besluit van de gemeente wordt vermeld dat de moeder als vermoedelijke nationaliteit de Somalische nationaliteit heeft. De gemeente is echter van oordeel dat de vermoedelijke nationaliteit van de moeder niet voldoende is om staatloosheid te kunnen vaststellen bij Naima. Het

22 K. Swider, 'Statelessness Determination in the Netherlands', *Amsterdam Centre for European Law and Governance Research Paper*, 2014/4. Zie ook ACVZ, *Geen land te bekennen; een advies over de verdragsrechtelijke bescherming van staatlozen in Nederland*, december 2013, p. 71.

23 Zie ACVZ, *Geen land te bekennen; een advies over de verdragsrechtelijke bescherming van staatlozen in Nederland*, december 2013, p. 52.

24 In artikel 2.15 Wet BRP worden de volgende brondocumenten vermeld: een beschikking of uitspraak van een daartoe volgens het ter plaatse geldend recht bevoegde administratieve of rechterlijke instantie, die tot doel heeft tot bewijs te dienen van de betreffende nationaliteit, of een geschrift van een volgens het ter plaatse geldend recht bevoegde autoriteit, dat gegevens vermeldt over die nationaliteit.

25 Handleiding Uitvoeringsprocedures versie 2.5, 15 november 2016, p. 55.

26 ABRvS, 21 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1786, r.o. 4.4.

27 Kamerstukken II 2011/12, 33219, nr. 3, blz 131.

28 ABRvS, 15 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2229, r.o. 5.1.

29 Nieuwsbericht NVVB – artikel 2.17-mededeling en staatloosheid, 30 maart 2016, ve16000605.

30 Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het bijhouden van persoonsgegevens in de BRP ingevolge artikel 1.4 Wet BRP. In dit artikel is er voor gekozen om de afdeling Burgerzaken aan te houden, omdat deze afdeling uitvoering geeft aan de Wet BRP.

31 Zie o.a. § B1/4.2 Vreemdelingenverordening 2000.

verzoek tot wijziging van de registratie ‘nationaliteit onbekend’ naar ‘staatloosheid’ wordt dan ook afgewezen.

Het recht op en het belang van een nationaliteit

Na dit negatieve besluit hebben zowel de pleegouders van Naima als de gecertificeerde instelling de burgemeester van de betreffende gemeente verzocht om de registratie van Naima te wijzigen op humanitaire gronden. De burgemeester heeft Naima en de pleegouders hierop uitgenodigd voor een gesprek. De gecertificeerde instelling is telefonisch gehoord en in de gelegenheid gesteld het verzoek tot wijziging van de registratie ‘nationaliteit onbekend’ naar ‘staatloos’ schriftelijk toe te lichten. In deze schriftelijke toelichting is opnieuw naar voren gebracht dat Naima niet via haar moeder een nationaliteit heeft verkregen, aangezien ongehuwde vrouwen op grond van de Somalische nationaliteitswetgeving niet hun nationaliteit kunnen doorgeven. Ook is benadrukt dat het registreren van een minderjarige als ‘nationaliteit onbekend’ en de duur van die registratie, *in casu* al tien jaar, op gespannen voet staan met het IVRK. Ingevolge artikel 7 IVRK heeft Naima het recht op het verkrijgen van een nationaliteit vanaf de geboorte. Om die reden is het niet in het belang van Naima om langdurig in onzekerheid te verkeren over haar nationaliteit. Blijkens artikel 8 IVRK, waarin het recht op behoud van de identiteit van Naima is neergelegd, omvat de identiteit van Naima eveneens haar nationaliteit. Mede gelet op artikel 3 IVRK, waarin is bepaald dat de belangen van het kind een eerste overweging dienen te vormen bij iedere beslissing rondom het kind, dient de gemeente, in casu de afdeling Burgerzaken, dan ook zo snel als mogelijk vast te stellen of het kind staatloos is.³²

De gemeente laat zien dat het moeilijk is om het belang van het kind vast te stellen zonder in gesprek te gaan met Naima zelf

Naar aanleiding van dit verzoek aan de burgemeester heeft de afdeling Burgerzaken opnieuw contact opgenomen met de IND voor nadere informatie over het dossier van de moeder van Naima. Uit het dossier van de moeder van Naima bleek dat er in haar verblijfsrechtelijke procedure geen reden was om te twijfelen aan haar (vermoedelijke) Somalische nationaliteit. De moeder van Naima is dan ook *beschouwd* als een Somalische en ook als zodanig beoordeeld. Deze informatie van de IND in combinatie met het Somalische nationaliteitsrecht en het feit dat Naima het recht heeft op een nationaliteit hebben ertoe geleid dat

de afdeling Burgerzaken is overgegaan tot inwilliging van het verzoek tot wijziging van de registratie in de BRP van ‘nationaliteit onbekend’ naar ‘staatloos’. Inmiddels heeft Naima op grond van artikel 6 lid 1 onder b van de RWN het Nederlanderschap verkregen en is voor haar een achternaam vastgesteld.

Belang van het kind als eerste overweging

Over het algemeen worden verzoeken tot wijziging van de registratie in de BRP afgewezen als er geen documenten kunnen worden overgelegd waaruit volgt dat iemand als Naima staatloos is. Onderhavige zaak laat zien dat het ook anders kan – en moet, gelet op de verdragen en de Aanbevelingen van het Comité van Ministers van de Raad van Europa. In tegenstelling tot de bestaande praktijk vormt het belang van het kind in de besluitvorming van de gemeente daadwerkelijk een eerste overweging. Dit blijkt uit het feit dat de burgemeester in gesprek is gegaan met Naima, als ook met haar pleegouders en de gecertificeerde instelling. Daarmee laat de burgemeester zien dat hij zich bewust is van het feit dat het moeilijk – zo niet onmogelijk – is om het belang van het kind vast te stellen zonder in gesprek te gaan met de minderjarige.³³ Het gesprek tussen de burgemeester en de direct betrokkenen heeft er toe geleid dat de afdeling Burgerzaken de bewijslast op zich heeft genomen door opnieuw contact op te nemen met de IND en daadwerkelijk onderzoek te verrichten naar de nationaliteit van de moeder. Dit ondanks het feit dat de Afdeling meermaals heeft geoordeeld dat er voor de gemeente geen verplichting bestaat om bij onzekerheid over de nationaliteit te onderzoeken of de betrokkene staatloos is en de staatloosheid vervolgens zelf vast te stellen.³⁴ Tot slot heeft de afdeling Burgerzaken het belang van Naima bij vaststelling van staatloosheid zwaarder laten wegen dan het belang van de gemeente bij het behouden van een zuiver registratiesysteem. De moeder van Naima is weliswaar beschouwd als Somalische, maar in de BRP staat zij nog altijd geregistreerd met ‘nationaliteit onbekend’. Dit ondanks het feit dat niet alleen vreemdelingen, zoals de moeder van Naima, maar ook de overheidsorganen die gebruik maken van de gegevens uit de BRP gebaat zijn bij een geregistreerde nationaliteit of het ontbreken daarvan.³⁵

Conclusie

Terughoudendheid van gemeenten in dit soort zaken is begrijpelijk gelet op het feit dat de BRP een registratiesysteem is en niet een vaststellingsprocedure. Zoals reeds is opgemerkt, ligt er inmiddels een wetsvoorstel dat voorziet

32 Zie ook aanbeveling 2009/13 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa bij het Europees Verdrag inzake Nationaliteit, 19 december 2009 en de UNHCR Guidelines on Statelessness No. 4 waarin een maximale periode van vijf jaar voor de registratie ‘nationaliteit onbekend’ wordt voorgesteld.

33 VN-Kinderrechtencomité, *General Comment No. 14 on the Right of the Child to have his or her Best Interests as a Primary Consideration*, par. 43-45. Zie ook: VN-Kinderrechtencomité, *General Comment No. 12 on the Right of the Child to be Heard*.

34 ABRvS, 21 mei 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1786. Zie ook: ABRvS, 30 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:3179.

35 *Kamerstukken II* 2011/12, 33219, nr. 3, p. 131.

in een vaststellingsprocedure. Dit is uiteraard positief, maar het huidige voorstel kent nog wel een aantal gebreken.³⁶ Daarbij komt dat de daadwerkelijke inwerkingtreding van het wetsvoorstel naar verwachting enige jaren op zich zal laten wachten, terwijl er minderjarigen in Nederland zijn die niet over een nationaliteit beschikken en langdurig geregistreerd staan met 'nationaliteit onbekend'. Daarom is het van belang dat meer gemeenten dit voorbeeld gaan volgen en bij verzoeken tot wijziging van een registratie van minderjarigen het belang van de minderjarige voorop stellen door actief onderzoek te verrichten naar de specifieke feiten en omstandigheden van de minderjarige, het betref-

fende nationaliteitsrecht toe te passen, en zwaar gewicht toe te kennen aan het recht van de minderjarige op het verkrijgen van een nationaliteit.

Over de auteurs**Mr. M. van Werven**

Machteld van Werven is jurist voor Defence for Children en juridisch medewerker bij Muller advocaten in Gouda.

Mr. M. van Wijk

Mieke van Wijk is advocaat in dienst van Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering en geregistreerd mediator in de jeugdzorg.

³⁶ Zie voor een uitgebreide bespreking van het wetsvoorstel Karel Hendriks, Jelle Klaas en Marlotte van Dael, 'Gebrekkig wetsvoorstel vaststellingsprocedure voor staatlozen: Juridische spoken verdwijnen nog niet', *A&MR* 2017, nr. 2, p. 75-81. Zie ook: K.J. Swider en C. Vlieks, 'Discriminatie van staatloze kinderen zonder wettig verblijf', *A&MR* 2016, nr. 4, p. 168-174.

